

कॉर्पोरेट जगत हिरीरीने वावरलेल्या कार्यकृत्याचे आत्मकथन

पुस्तक प्रक्षिणा

श्री. राजेंद्र साठे

आ

नंद करंदीकर यांचे व्यक्तिगत बहुंगी आहे. विचाराने ते डावे आहेत. उदासीन चर्चाया ग्रामीण भागात पूर्णवेळ कार्यकर्त्ता म्हणून त्यांनी काम केले आहे. दुसऱ्यांकडे अदूर घांडवती कंपन्यांमध्ये, मार्केटिंग्याच्या प्रांतात अस्तव चर्चा स्तरावर काम करण्याचा प्रबंद्ध अनुभवही त्यांच्याकडे आहे. महत्वाचं म्हणून आपलं कार्यकर्त्तें आणि कॉर्पोरेट वावर हा त्यांनी एक दुसर्याचासारखा विधासमेतल्या उदासांतर १९७८ मध्ये मोठा हिंसाचार उसळला. बाराशे गावात दोंगे झाले आणि २५ हजार घरं जावण्यात आली. दलिताबद्दलचा हा द्वेष आपल्याला अनेकप्रकार होता व त्यामुळे आपण युक्तांचे काम करण्यास मराठवाड्यात जाण्याचे तरवर असे ते सांगतात.

करंदीकर उदासीला पूर्णवेळ कार्यकर्त्ता म्हणून दोन वर्षे राहिले. त्या काळात त्यांनी सायकर्तीक्षण चालक आणि खाद्य ग्रामेण्यांकर्त्ता यांच्यासाठी काम केले. नामांतर साठी एक लांगामाचा काढला. दोनादा उल्लंघारा घडली. पण या काळातील यांच्यातील व्यावसायिक दृष्टी जागी होती. नंद करंदीकर या नवाचे ओळखल्या जाण्याचा काढावाचे उत्तम आणि स्वतंत्र असे सफारी सूट शिकवा येता व त्यातून उदासीच्या कारणीसाठा चांगले पैसे मिळू शकतात हे त्यांच्या लक्षात आले. मुंबईत पाच-सहस्रांना मिळणारे सफारी उदासीमध्ये शेवर रुपयात तयार होत असे. पुण्यात होतकरू मुलांना विक्रीचे प्रशिक्षण देऊन त्यांनी हा सूबद्ध रीतीने मांडला आहे.

१९७० च्या दशकात आयआयटी आणि आयआयएम अशा दोन पदव्या असलेले करंदीकर आज सहजपणे, भारतात किंवा अमेरिकेत, एडवाडा बड्ड्या कंपनीचे चालक विवा मालक असू शकले असते. पण एका रेषेव वर्कर चलत असेही आयुष्यभर केला. त्या प्रयत्नाचा परत माझ्या घडपडीची कार्यवाती या पुतकात त्यांनी सूबद्ध रीतीने मांडला आहे.

१९७० च्या दशकात आयआयटी आणि आयआयएम अशा दोन पदव्या असलेले करंदीकर आज सहजपणे, भारतात किंवा अमेरिकेत, एडवाडा बड्ड्या कंपनीचे चालक विवा मालक असू शकले असते. पण एका रेषेव वर्कर चलत असेही आयुष्यभर केला. त्या प्रयत्नाचा परत माझ्या घडपडीची कार्यवाती या पुतकात जाण्याचा कायरेकाऱ्या त्यांना योगीची मोह पडला नाही. टाटा किंवॉनीमिक कन्सल्टेसी सर्विसेस (आजची टीसीएस) या अस्तव कंपनीत उदासील नोकरीत कायम होण्याची पैद्यकीय तपासणीमध्ये त्यांना मध्यूमेह निघाला. (तो निसरपद्धती होता) टाटाच्या कारकुनाने शंभास रुपये त्यांच्या वैद्यकीय तपासणीत तुम्ही पापस ज्ञालात असं प्रमाणपत्र देतो असं खुलाआम संगितलं. यांनी ती लाच देण्याचं नाकालू. पुढे नितीन कासिंग कंपनीत भरपूर पारानीची सुखाची नोंकरी

श्री. प्रमोद मुनघाटे

भारत सासणे यांचे नेमके काय चुकले?

झाले आहे. ते एक जबाबदार लेखक आहेत. जबाबदार लेखकांची भूमिका काय असावी याचा प्रत्यय त्यांच्या उदासीच्या अध्यक्षीय भाषणातून येतो. कोणत्याही जबाबदार लेखकाता अवतीभवती काय जलत आहे, त्याचा सोध घ्यावासा वाटतो.

एरवी स्वनामधये लेखक-कवींचा त्यांच्या अवतीभवती घर दिसत असूनही काती जलत असल्याचे त्यांना जाणवत नाही. पुरुषकार आणि पदे यांचे बोडे त्यांच्या नाकाकांती कोंबलेले असतात. पण सासणे यांच्या भाषणातून यायक जसा अस्वस्थ आढळत्या, तसेच उदासीच्या अध्यक्षीय भाषणातून भाषणातून यायक जसा अस्वस्थ दिसतात.

सासणे यांच्या भाषणावर कीकाकरणाऱ्यांना मात्र झेलेखकांनी आपल्या आंतरिक अस्वस्थतेचा वाटेल तेवढा त्यांच्या घोषणा आपाची यांच्या भाषणातून यायक जसा अस्वस्थ दिसतात.

सासणे यांच्या भाषणावर कीकाकरणाऱ्यांना मात्र झेलेखकांनी आपल्या आंतरिक अस्वस्थतेचा वाटेल तेवढा त्यांच्या घोषणा आपाची यांच्या भाषणातून यायक जसा अस्वस्थ दिसतात.

काय यांच्या भाषणावर कीकाकरणाऱ्यांना मात्र झेलेखकांनी आपल्या आंतरिक अस्वस्थतेचा वाटेल तेवढा त्यांच्या घोषणा आपाची यांच्या भाषणातून यायक जसा अस्वस्थ दिसतात.

त्यांच्या घोषणा आपाची यांच्या भाषणातून यायक जसा अस्वस्थ दिसतात.

त्यांच्या घोषणा आपाची यांच्या भाषणातून यायक जसा अस्वस्थ दिसतात.

त्यांच्या घोषणा आपाची यांच्या भाषणातून यायक जसा अस्वस्थ दिसतात.

त्यांच्या घोषणा आपाची यांच्या भाषणातून यायक जसा अस्वस्थ दिसतात.

त्यांच्या घोषणा आपाची यांच्या भाषणातून यायक जसा अस्वस्थ दिसतात.

त्यांच्या घोषणा आपाची यांच्या भाषणातून यायक जसा अस्वस्थ दिसतात.

त्यांच्या घोषणा आपाची यांच्या भाषणातून यायक जसा अस्वस्थ दिसतात.

त्यांच्या घोषणा आपाची यांच्या भाषणातून यायक जसा अस्वस्थ दिसतात.

त्यांच्या घोषणा आपाची यांच्या भाषणातून यायक जसा अस्वस्थ दिसतात.

त्यांच्या घोषणा आपाची यांच्या भाषणातून यायक जसा अस्वस्थ दिसतात.

त्यांच्या घोषणा आपाची यांच्या भाषणातून यायक जसा अस्वस्थ दिसतात.

त्यांच्या घोषणा आपाची यांच्या भाषणातून यायक जसा अस्वस्थ दिसतात.

त्यांच्या घोषणा आपाची यांच्या भाषणातून यायक जसा अस्वस्थ दिसतात.

त्यांच्या घोषणा आपाची यांच्या भाषणातून यायक जसा अस्वस्थ दिसतात.

त्यांच्या घोषणा आपाची यांच्या भाषणातून यायक जसा अस्वस्थ दिसतात.

त्यांच्या घोषणा आपाची यांच्या भाषणातून यायक जसा अस्वस्थ दिसतात.

त्यांच्या घोषणा आपाची यांच्या भाषणातून यायक जसा अस्वस्थ दिसतात.

त्यांच्या घोषणा आपाची यांच्या भाषणातून यायक जसा अस्वस्थ दिसतात.

त्यांच्या घोषणा आपाची यांच्या भाषणातून यायक जसा अस्वस्थ दिसतात.

त्यांच्या घोषणा आपाची यांच्या भाषणातून यायक जसा अस्वस्थ दिसतात.

त्यांच्या घोषणा आपाची यांच्या भाषणातून यायक जसा अस्वस्थ दिसतात.

त्यांच्या घोषणा आपाची यांच्या भाषणातून यायक जसा अस्वस्थ दिसतात.

त्यांच्या घोषणा आपाची यांच्या भाषणातून यायक जसा अस्वस्थ दिसतात.

त्यांच्या घोषणा आपाची यांच्या भाषणातून यायक जसा अस्वस्थ दिसतात.

त्यांच्या घोषणा आपाची यांच्या भाषणातून यायक जसा अस्वस्थ दिसतात.

त्यांच्या घोषणा आपाची यांच्या भाषणातून यायक जसा अस्वस्थ दिसतात.

त्यांच्या घोषणा आपाची यांच्या भाषणातून यायक जसा अस्वस्थ दिसतात.

त्यांच्या घोषणा आपाची यांच्या भाषणातून यायक जसा अस्वस्थ दिसतात.

त्यांच्या घोषणा आपाची यांच्या भाषणातून यायक जसा अस्वस्थ दिसतात.

त्यांच्या घोषणा आपाची यांच्या भाषणातून यायक जसा अस्वस्थ दिसतात.

त्यांच्या घोषणा आपाची यांच्या भाषणातून यायक जसा अस्वस्थ दिसतात.

त्यांच्या घोषणा आपाची यांच्या भाषणातून यायक जसा अस्वस्थ दिसतात.

त्यांच्या घोषणा आपाची यांच्या भाषणातून यायक जसा अस्वस्थ दिसतात.

त्यांच्या घोषणा आपाची यांच्या भाषणातून यायक जसा अस्वस्थ दिसतात.

त्यांच्या घोषणा आपाची यांच्या भाषणातून यायक जसा अस्वस्थ दिसतात.

त्यांच्या घोषणा आपाची यांच्या भाषणातून यायक जसा अस्वस्थ दिसतात.

त्यांच्या घोषणा आपाची यांच्या भाषणातून यायक जसा अस्वस्थ दिसतात.

त्यांच्या घोषणा आपाची यांच्या भाषणातून यायक जसा अस्वस्थ दिसतात.

त्यांच्या घोषणा आपाची यांच्या भाषणातून यायक जसा अस्वस्थ दिसतात.

